

2015-10-23

Avdelningen för ekonomi och styrning
Lotta Liedberg

Motion 4 - Inrättande av Demokratiombudsman - DEMO

Beslut

Styrelsen föreslår kongressen besluta

att första och andra att-satserna i motion 4 Inrättande av Demokratiombudsman - DEMO anses besvarade och inte föranleder någon ytterligare åtgärd samt att den tredje att-satsen avslås.

Motionen

Kurt Karlsson (SD) ombud för Västra Götalands län har i motion 4 föreslagit **att** Sveriges Kommuner och Landsting aktivt verkar för att Sveriges medborgare inte på något sätt förhindras eller begränsas i sitt politiska engagemang eller utsätts för politisk diskriminering, **att** Sveriges Kommuner och Landsting verkar för att yttrandefriheten förstärks i politiska sammanhang samt **att** Sveriges Kommuner och Landsting utreder möjligheten att inrätta en Demokratiombudsman, dit allmänheten och speciellt politiskt engagerade kan vända sig för att få prövat om det politiska engagemanget medfört personliga negativa konsekvenser.

Styrelsen

En av hörnstenarna i den svenska grundlagen är individens fri- och rättigheter. Var och en är gentemot det allmänna tillförsäkrad, yttrandefrihet, informationsfrihet, mötesfrihet, demonstrationsfrihet, föreningsfrihet och religionsfrihet.

När det gäller yttrandefrihet och möjlighet till politiskt engagemang som motionären vill värna eller förstärka, enligt de två första att-satserna, är dessa rättigheter formulerade i grundlagen.

Yttrandefriheten innebär bl.a. att var och en är gentemot det allmänna tillförsäkrad frihet att uttrycka tankar och åsikter. Föreningsfriheten innebär frihet att sammansluta sig med andra för allmänna eller enskilda syften t.ex. rätt att bilda och ansluta sig till politiska partier. Begränsningar av dessa rättigheter får endast göras om ändamålen är godtagbara i ett demokratiskt samhälle och inte göras enbart på grund av t.ex. politisk, religiös eller kulturell åskådning. De begränsningar som finns finner SKL berättigande då de t.ex. rör hets mot folkgrupp och hot mot rikets säkerhet.

Den första att-satsen tar även upp politisk diskriminering. Politisk åsikt är ingen diskrimineringsgrund ur lagens synvinkel. SKL tycker ändå att det är viktigt att ingen diskrimineras p.g.a. av sina politiska åsikter. Detta arbete utförs dock bäst lokalt utifrån de eventuella problem som finns i kommunen, landstinget eller regionen

eftersom många av de områden där diskriminering kan ske ligger inom myndigheternas ansvarsområde t.ex. utbildning, arbete samt hälso- och sjukvård.

I den sista att-satsen vill motionären att SKL utreder möjligheten att inrätta en Demokratiombudsman där man kan få prövat om det politiska engagemanget medfört negativa personliga konsekvenser.

SKL anser att det är viktigt att förtroendevalda har möjlighet att utöva sina uppdrag utan att drabbas av hot, våld, trakasserier eller likande. SKL arbetar med dessa frågor idag och vill få till en skärpt strafflagstiftning för hot och våld mot personer som utsätts i sitt demokratiska uppdrag. Sedan finns det händelser som inte faller under strafflagstiftningen men som ändå upplevs som obehagliga för den råkar ut för dem.

SKL tror inte att en ombudsman är rätt väg att gå, det blir svårt att fälla någon eftersom politisk åsikt inte är någon diskrimineringsgrund. SKL tror att det är mer framgångsrikt att föra samtal på olika nivåer om nätetik, förhållningssätt och samtalston mellan förtroendevalda. SKL har idag en interaktiv utbildning om samtalstonen i politiken. Det kan finnas anledning att utreda om detta arbete behöver utvecklas.

Demokratiombudsman –DEMO

Sammanfattning

Den demokratiska utvecklingen hotas i dag när människor upplever att politiskt engagemang kan medföra allmänna eller privata sociala risker. Det kan innebära outtalade, synliga eller osynliga hinder eller trakasserier. Uteslutningar, förvägran att medverka i föreningar, samfund eller andra samhällliga eller privata institutioner kan förekomma. För att komma till rätta med problemet bör en institution inrättas, dit personer som vill engagera sig politiskt, men anser sig motarbetade eller trakasserade, kan vända sig.

Bakgrund

Sveriges kommuner och landsting har under de senaste åren framgångsrikt bedrivit information för att hindra våld eller hot om våld mot politiker eller mellan politiker. Denna motion vill belysa ett problem som på ett mer sofistikerat sätt begränsar människors politiska verksamhet och därmed underminerar en demokratisk utveckling.

Som exempel kan min hemkommun Vänersborg vara och ger med all säkerhet en generell bild av vad som gäller i de flesta Sveriges kommuner.

Sverigedemokraterna i Vänersborg fick i det senaste valet 2486 röster eller 10,17%. Mer än fördubbling jämfört med förra valet. Vi lyckades nominera och förhindra tomma stolar i kommunfullmäktige. De 6-7 Sverigedemokrater som officiellt representerar Sverigedemokraterna i kommunen har fått en tung arbetsbörda som ledamöter i nämnder och styrelser.

Att vi inte fått fler sympatisörer att engagera sig, trots att medlemsantalet ökat, beror just på de skäl som min motion vill tydliggöra. På en direkt fråga svarar medlemmarna att de helt enkelt inte vågar engagera sig. De vågar inte träda fram officiellt. De har sett exempel i sin närhet på personer som uttalat vad de anser rätt och riktigt, inte minst ur demokratisk synpunkt, men som medfört negativa konsekvenser för personen långt utanför rimlig gräns. Att vi inte kan få fler aktiva, officiella personer in i det politiska arbetet beror alltså inte på brist på Sverigedemokrater, oengagemang eller ointresse.

Bedömning

Mitt parti är med all säkerhet inte ensamt om det ovan beskrivna problemet. De flesta partier har också under sin uppbyggnadsperiod stött på liknande problem. Just nu torde mitt parti vara det mest utsatta. I framtiden kommer med all säkerhet nya partier att uppstå som av personer, grupper eller partier anses icke önskvärda eller sägs ha en odemokratisk agenda. Att officiella myndigheter och eller institutioner underlåter att agera för att komma till rätta med de outtalade begränsningarna av yttrandefriheten, avslöjas lätt av allmänheten och göder endast odemokratiska krafter i bakgrunden.

Yrkande

Jag föreslår att kongressen beslutar

att Sveriges kommuner och Landsting aktivt verkar för att Sveriges medborgare inte på något sätt förhindras eller begränsas i sitt politiska engagemang och eller utsätts för politisk diskriminering.

att Sveriges kommuner och Landsting verkar för att yttrandefriheten förstärks i politiska sammanhang.

att Sveriges Kommuner och Landsting utreder möjligheten att inrätta en Demokratiombudsman, dit allmänheten och speciellt politiskt engagerade kan vända sig för att få prövat om det politiska engagemanget medfört personliga negativa konsekvenser.

Kurt Karlsson (SD), ombud för Västra Götalands län